

Klokje van gehoorzaamheid

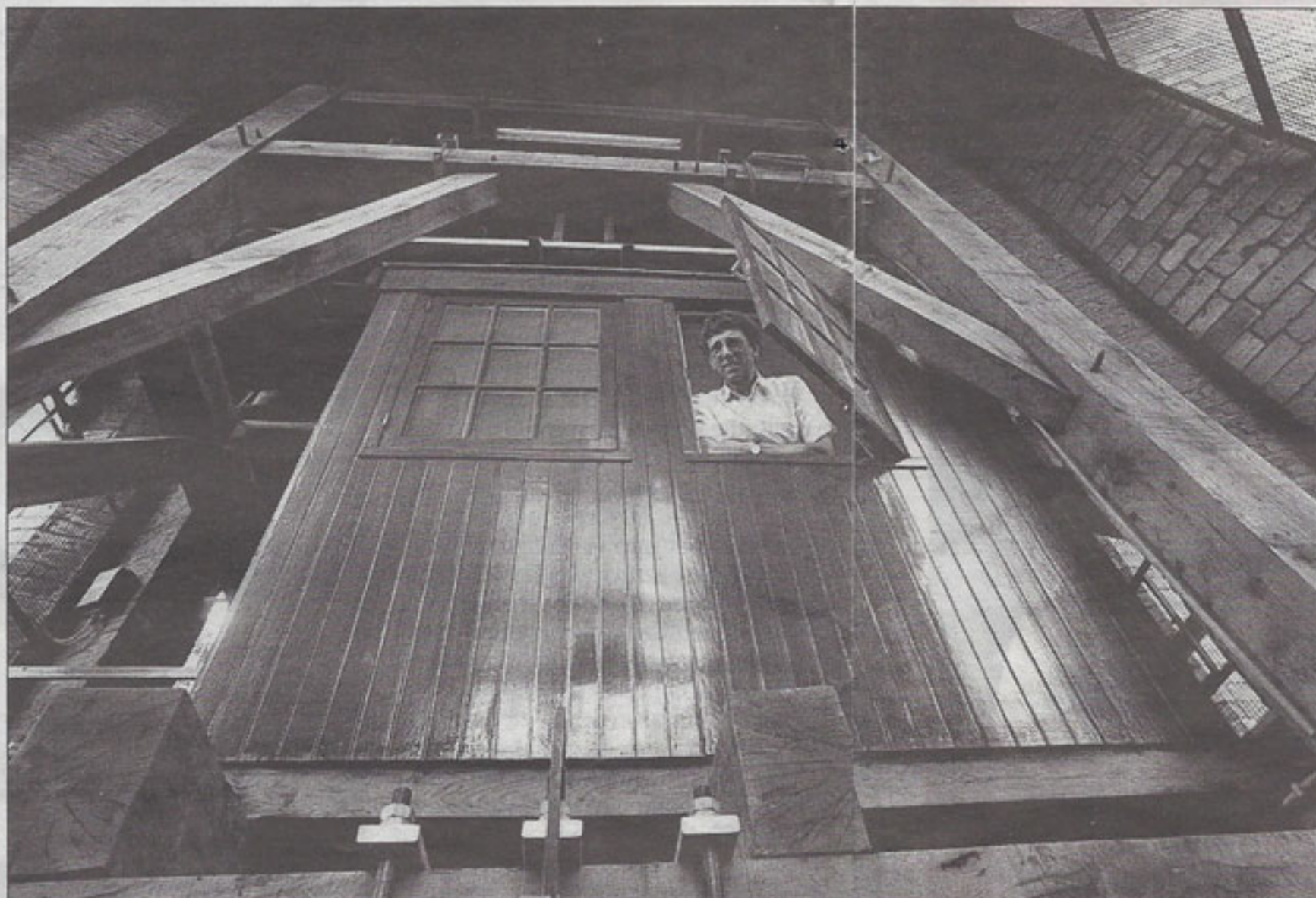
klinkt voor Jacques Maassen

VAN BREDA

door Leo Nierse

Wekelijkse historische rubriek over Breda en de Baronie

Jacq. Maassen in '89. Zijn cabine 'hangt', evenals als de beiaardklokken, achter de wijzerplaten van de toren. foto Johan van Gorp/Stadsarchief Breda

De náamloze historie van het stedelijke klokkenspel gaat terug tot 1511, toen voor het eerst de aanwezigheid van klokken in de bo-

venbouw van de twee jaar eerder voltooide toren werd gemeld. De huidige bespeler, die in 1975 zijn vader Peter Maassen (1910-

1992), als zodanig opvolgde - staat derhalve in een vijf eeuwen oude traditie. Maar Jacques Maassen (65 in december) heeft ook zijn eigen, 37-jarige beiaardiersgeschiedenis. En de man zou zijn markante zelf niet zijn, als hij daar niet op zijn eigen wijze publiekelijk aandacht aan zou schenken. Op zondag 28 oktober presenteert de klokkenist in de Grote of OLV-Kerk de cd *Beiaard Plus Breda*, die hand in hand gaat met een diezelfde dag te openen website, www.cdcarillonbreda.nl. Deze voorziet de cd en het project waaruit die voortkomt, van uitgebreide toelichting.

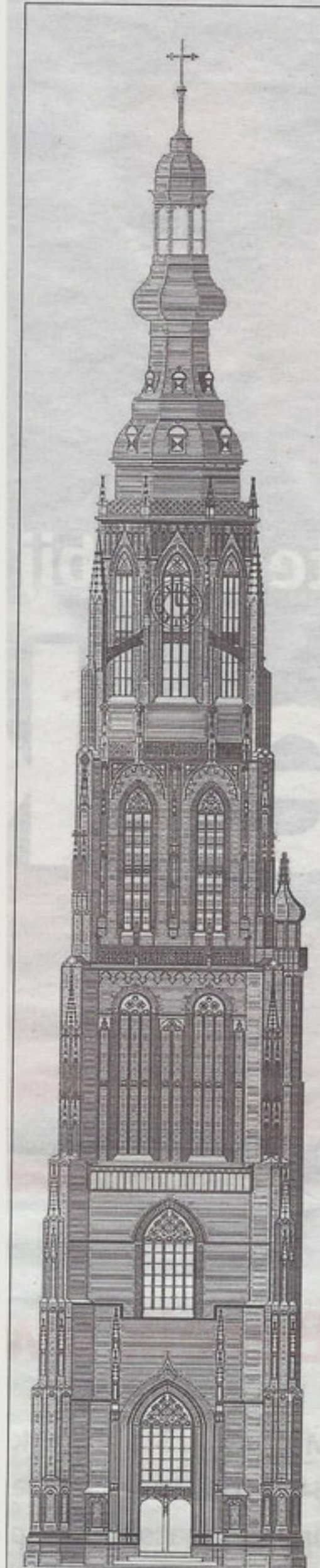
Het album bevat zes opnamen uit de openluchtconcerten die Jacques Maassen in de periode 2006-2011 in duet met solisten op totaal andere instrumenten uitvoerde. Als musicus beschouwt Maassen zijn in 1985 begonnen samenspel-experimenten als zijn belangrijkste artistieke project. Zoekend naar vernieuwing van de aloude beiaardtraditie, combineerde hij het carillon met onder meer saxofoon, mandoline, synthesizer, elektrische bas, akoestische gitaar, fanfare, dixieland- en straatorkesten, kerkorgel, hoorns, het Klokkenluidersgilde KGB, elektronica, Tibetaanse trompetten, sitar, een dj met percussie en een kunstfluit. Met hetzelfde oogmerk - combinatie - gaf de immer bevlogen Maassen de aanzet tot de oprichting van De Torenblazers (2000). Veruit de meeste van die klankencombinaties regenden elk jaar eind augustus op het stadshart tijdens het Beiaardspektakel, dat tegenwoordig het Plus Beiaardfestival heet. De nieuwe cd en de daaraan gekoppelde website zijn echter niet alleen een terugblik op de afgelopen jaren. Maassen hoopt er ook de aanzet tot verdere vernieuwing mee te geven. Wie hem als stadsbeiaardier gaat

Jac. A. Maassen initieerde in 1923 een inzameling onder de burgerij voor een nieuw carillon, in 1929 in gebruik genomen. foto Stadsarchief Breda

opvolgen is intussen nog niet bekend. Weliswaar is er in de persoon van componist, beiaardier en pianist Paul Maassen (1981) een vierde generatie Maassen in de stad aanwezig - die zijn vader trouwens al heel wat vrijdagse bespelingen uit handen heeft genomen - maar de vanuit de Nieuwe Veste gevormde beoordelingscommissie heeft nog geen kandidaten voor een proefbespeling opgeroepen. Toch verwacht de Nieuwe Veste in december de opvolging bekend te kunnen maken, meldde de directie afgelopen maandag desgevraagd.

Voor Jacques Maassen tikt dan wel het klokje van gehoorzaamheid, Breda zet hoe dan ook zijn 500-jarige klokkenistentraditie voort.

Een zeer gedetailleerd uitgewerkte afbeelding van de Grote Toren siert de digipack van de nieuwe cd. foto Atelier Pixelridder Breda

Augustus 1975: een nieuwe stadsbeiaardier treedt aan. De 27-jarige Jacques Maassen net na zijn benoeming. foto Johan van Gorp/Stadsarchief Breda

Jac. A. Maassen stierf in 1946 in het harnas. 59 jaar oud was hij, toen de dood hem overviel bij de bespeling van het orgel van de toenmalige St.-Josephkerk aan de Ceresstraat. De organist/stadsbeiaardier viel voorover op het klavier. In disharmonie verstierven de orgelklanken die de laatste ademtocht van de musicus vergezelden. Het jaar daarop werd zijn, naar hem vernoemde kleinzoon geboren: de huidige stadsbeiaardier en componist Jacques Maassen.

Grootvader Maassen, in 1887 in Venlo geboren, had als organist al in Keulen gewerkt, toen zijn vrouw Jeane Peeters de heimwee naar haar geboortestad Breda niet langer de baas kon. Maassen sr. vond werk als organist van de Martinuskerk in Princenhage en in 1913 betrok het echtpaar een huis aan de Haagdijk. Tien jaar later volgde Jac. A. Maassen de stadsbeiaardier Petrus Oomen, tevens vaste organist van de St.-Josephkerk, in diens beide functies op. En kon de in de Halstraat geboren Jeane Peeters terugkeren naar de Bredase binnenstad; het stel vestigde zich aan de Catharinastraat 97 (het pand rechts van de poort naar de huidige Kapucijnenhof). Bijna 90 jaar na dato staat de derde Bredase generatie Maassen in de persoon van kleinzoon Jacques op pensioneren als de twintigste stadsbeiaardier sinds 1526. In dat jaar nam ene Tomaes den Beyaert - de oudste 'stadsspeelman' die met name bekend is - achter het stokkenklavier plaats.